

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26811,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Represje-sowieckie-wobec-spoleczenstw-Europy-.html>
01.03.2026, 06:38

Strona znajduje się w archiwum.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Represje sowieckie wobec społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej 1944-1956” - Tomaszów Mazowiecki - Borki, 8-10 września 2005 r.

08.09.2005

W dniach 8-10 września 2005 r. w Tomaszowie Mazowieckim i Borkach odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Represje sowieckie wobec społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej 1944-1956”. Sesja zorganizowana została przez: Akademię Świętokrzyską Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi, Urząd Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej.

Głównym celem konferencji było zapoznanie się ze stanem badań naukowych na temat represji sowieckich w poszczególnych krajach. Chodziło również o nawiązanie stałej współpracy między ośrodkami akademickimi i placówkami naukowymi, a także wymianę informacji o zasobach archiwalnych zgromadzonych w poszczególnych państwach.

Udział w konferencji wzięli historycy z Białorusi, Czech, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Polski, Rosji, Ukrainy i Węgier.

Konferencję zamknęła dyskusja panelowa „Sowietyzacja krajów Europy Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1956. Podobieństwa i różnice”, którą poprowadził dr Dariusz Rogut. W dyskusji głos zabrali: prof. Albina Noskowa (Rosja), prof. Galina Iwanowa (Rosja), prof. Jan Rychlik (Czechy), dr Witalij Skalań (Białoruś), dr Janusz Wróbel (Polska), mgr Birute Burauskaite (Litwa) oraz kombataneci.

Patronat medialny sprawowały dziennik „Rzeczpospolita” oraz tygodnik „Ozon”.

Podczas konferencji ogłoszone zostały referaty:

•
prof. Czesław Grzelak (Piotrków Tryb.) – „Ład pojałtański w Europie Środkowo-Wschodniej”

•
prof. Wojciech Materski (Warszawa) – „Z początków wojny propagandowej wokół zbrodni katyńskiej. Sowiecka Komisja Specjalna (tzw. Komisja Burdenki)”

•
prof. Albina Noskowa (Moskwa) – „Stalin i Armia Krajowa. K formiowaniu polityki sowieckiego kierownictwa”. Stalin i Armia Krajowa. Kształtowanie się polityki sowieckiego kierownictwa

•
prof. Andrzej Paczkowski (Warszawa) – „Doradcy i oficerowie sowieccy w polskim aparacie

bezpieczeństwa 1944-1956”

prof. Galina Iwanowa (Moskwa) - „Łagierная justycja w ZSSR 1944-1954”. Obozowy aparat sprawiedliwości w ZSRR”

dr Dariusz Rogut (Piotrków Tryb.) - „Polacy i obywatele polscy w obozach NKWD-MWD ZSRR 1944-1956”

prof. Jan Rychlik (Praga) - „Problematyka represji sowieckich w Czechosłowacji w latach 1945-1956”

prof. Mieczysław Borak (Opawa) - „Formy i rozmiar represji wobec Czechów i mieszkańców ziem czeskich w Związku Radzieckim do 1956 r. Stan badań”

prof. Szerencsés Károly (Budapeszt) - „Następstwa obecności Armii Czerwonej na Węgrzech 1944-1956”

prof. Földessy Margit (Budapeszt) - „Reparacyjne zobowiązania Węgier po II wojnie światowej”

mgr Birute Burauskaitė (Wilno) - „Powojenne represje sowieckie wobec narodu litewskiego”

mgr Juris Ciganovs (Ryga) - „Ruch oporu wobec sowieckiego reżimu okupacyjnego na terytorium Łotwy 1944-56”

prof. Siergiej Trifonow (Wielki Nowogród) - „Polityczne represje w obwodzie nowogrodzkim w końcu lat czterdziestych”

dr Władysław Hryniewicz (Kijów) - „Totalna mobilizacja narodu ukraińskiego do Armii Czerwonej w końcowym etapie drugiej wojny światowej jako metoda represji stalinowskich na Ukrainie”

prof. Wołodimir Baran (Łuck) - Represje w stosunku do cerkwi na Ukrainie 1944-1953

mgr Svitlana Hurkina (Lwów) - Likwidacja Ukraińskiej Cerkwi: mechanizm funkcjonowania systemu represyjno-karnego na przykładzie Archidiecezji Lwowskiej

mgr Carme Agustin Roca (Lleida) - „Jeńcy hiszpańscy w obozach sowieckich. Próba wnikięcia w pamięć o Błękitnej Dywizji

•
prof. Javier Morena Julia (Barcelona) – „Repatriacja hiszpańskich jeńców wojennych z ZSRR”

•
mgr Tatiana Cariewskaja (Moskwa) – „Działalność sowieckich struktur ds. przymusowej repatriacji obywateli ZSRR 1944-1950”

•
dr Janusz Wróbel (Łódź) – „Represje sowieckie wobec mieszkańców centralnych ziem polskich 1945-1947”

•
prof. Tadeusz Wolsza (Warszawa) „Obozy i inne miejsca odosobnienia w systemie więziennictwa polskiego w latach 1944-1958”

•
prof. Imre Molnar (Budapeszt) – „János Esterházy. Węgiersko-słowacko-polska ofiara sowieckiego systemu totalitarnego”

•
mgr Maria Pantielejczuk (Wielki Nowogród) – „Działalność kolegium redakcyjnego Księgi Pamięci ofiar politycznych represji obwodu nowgorodzkiego na rzecz uwiecznienia historycznej pamięci narodu rosyjskiego”

•
mgr Joanna Żelazko (Łódź) – „Pamięć i propaganda. Sprawa Katynia po 1945 r.”

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Łódź

